

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

<p>SZERKESZTŐSÉG: Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>	<p>Főszerkesztő: Benka Gyula. Főmunkatárs: Zlinszky István.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Béla. Laptulajdonos: Dr. Haviár Gyula</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 13 fillér</p>
---	---	---	--

Népművelődés.

A földművelésügyi miniszter a szarvasi függetlenségi és 48-as körnek népkönyvtárat ajándékozott. Nem nagy értékű e könyvtár, de első lépésnek lehet tekinteni az ilyen könyvtárak adományozását azon az úton, melynek célja a nép szellemi művelődését jobb útra terelni, elvonni a ponyvairodalom káros befolyása alól és igazi, értékes művek kézbeadásával a nép között a felvilágosodást terjeszteni.

Talán sehol a világon nincs annyi népegylet, mint nálunk és szóval talán sehol sem gondolnak olyan sokat a néppel, mint nálunk. De e népegyleteknek legtöbbször az a hibája van, hogy nép nincs benne és a néppel való gondoskodás is legtöbbször kimerül egy pár közvacsora rendezésében, azon egy pár hangzatos frázis elpuffogatásában.

Pedig a nép művelésére nem elég az iskola, mert ha az iskolából kikerült,

kamasz éveket túlhaladott földművelő ember többé nem részesül semmiféle szellemi táplálékban, rövid idő alatt elfelejti azt is, ami keveset a tanító nádpálcza belé vert és visszasülyed a teljes tudatlanságba. A felnőttek oktatása elsőrendű és nehéz feladat, amelyre pedig feltétlen szükség van, mivel ennek rendszeresítése nélkül a tömegben nehezen halad a felvilágosodás és a tudatlanságban heverő tömeg soha sem lesz megbízható alapja az állami és társadalmi rendnek.

Most különösen, amikor a magyar közélet új lendület előtt áll, amikor az eddig kizárt milliókat óhajtják az országos ügyek intézésének részeseivé tenni, akkor kétszeresen sürgős szükség van ezen milliók között a művelődés és felvilágosodás terjesztésére, mert kellő értelmi képesség, a közügyek kellő ismerete nélkül e milliók jogaik gyakorlatára képesek nem lesznek és játékszerévé válnak azoknak, kik hamis csábító képek festésével önző céljaikra óhajtják őket felhasználni.

Eddig alig-alig történt valami ezen

irányban. A mi szellemi táplálékot nyert az alsóbb népréteg, az inkább ártalmas volt, mint hasznos. A ponyvairodalom ideg izgató termékei, a gyilkosságok, rablások élénk festései csak azt eredményezhették, hogy olvasóik lelkületét elvadítsák. Ezenkívül a krajaóros újságok terjesztették némileg az ismereteket, de kétségtelen, hogy ezek között is számos akad, amely semmivel sem különb a ponyvairodalom termékeinél.

Nálunk a múlt évben Szabad Lyceum címén összeállt lelkes kis csapat célul tűzte ki a nép művelését. De ezen Szabad Lyceum közönségébe alig került egy pár ember az alsóbb néprétegekből és a megtartott előadások is kissé magas niveauon állottak, magasabban, semhogy azok az egyszerű embert érdekelték volna, semhogy azokat az egyszerű ember megértette volna.

Az orvosságot cukorba kell tenni, hogy a beteg könnyebben lenyelje, mert ha vegyítés nélkül adjuk be, keserűnek találja és kiköpi. Bármily nagyra becsüljük a Szabad Lyceum működését,

TÁRCA.

A megismerés.

— J. N. Vogl. —

Egy vándorfiu, kezében botja,
Idegen országból most jött haza.
Arcája lesült, a haja poros. —
Ki ismeri meg majd először most ?

A kis város kapuján áthalad,
Sorompónál áll a vámszedő had.
Köztük az egyik legkedves barátja,
Régi barátok, szívük eggyé válva.
S lám — nem ismeri meg a jó barát,
Nagyon lesütötte a nap arcát.

Kurta köszöntéssel elhaladva,
A port ruhájáról lerázza. —
Ablakon néz ki kedves arája.
„Óh, szép viruló szűz!“ — ezt kiáltja.
És lám — nem ismeri meg kedvese,
Arcát a nap nagyon lesütötte.

És kóborog utcákon keresztül,
Napsütött arcán csillogó könny ül, —
A templomból anyja jön feléje.

„Isten hozott!“ kiált s szalad eléje.
S lám — az anyóka örömben zokog:
„Fiam!“ — kiáltja és fiára rogy. —
Arcát a nap bárhogy lesütötte,
Az anyaszem mindjárt megismerte . . .

Ford.: LEITNER ÖDÖN.

Borulat.

(Folytatás)

Kunegyháza, jun. 16.

Egyetlen mamám!

Azt irod, eljössz hozzánk, hogy egy kis részt kérj a mi boldogságunkból. Szegény, jó mamám, ne jöjj, ne jöjj. Hallgattam idáig, titkolódtam még előtted is, tovább nem bírom, nem bírom . . . ki kell, hogy öntsem előtted szíven minden keserűségét.

Annak a bájos regénynek, melyet neked a mi napsugaras nagy boldogságunkról azoknak az örömtől áradozó levelekben írtam, csak az eleje való a többi kegyetlen hazugság . . .

Abba a kis sirba eltemették az én tiszta, nagy boldogságomat, elborult azon a szomorú napon az én egem . . .

Hallgattam idáig erről s hazudtam tovább boldogságunk regényét, pedig majd a szívem szakadt meg bele . . . azt gondoltam nem tarthat így soká, majd csak kiderül ismét . . . Hiu remény volt . . .

Tudod, imádtam kis angyalunkat s halála fájón sebezte szívemet, azt mondtad: az idő megfogja gyógyítani. Hiszem, hogy meg is gyógyította volna, ha föl nem szagatja még jobban az, aki imáadásom másik, most már egyetlen tárgya — a férjem. Attól a naptól kezdve nem ölel, nem csókol meg, ha elmegy, nem hallom egy nyájas szavát, ha megjön, nem látom egy mosolyát, nem ejti ki a nevemet — „Te asszony“ vagyok neki.

S nem tudom, miért? nem tudom, nem mondja.

A világ is egészen megváltozott körüllem, az emberek is.

Az a néhány barátom — a járásbíróné, a doktorné — elmaradtak, sőt kerülnek egy idő óta és titkolózva összesugnak, ha látnak.

Az a büszke patikáros — leány meg — tudod, akivel Belát először hirbe hozták — tegnap egyenesen a szemembe kacagott. Mindig úgy félttem ennek a furiának a

desét, ki kell mondanunk, hogy erre nem gondoltak annak vezetői, az előadások során csupán elvont, tudományos izü értekezéseket hallottunk, holott az alsóbb népréteg érdeklődésére csak akkor számíthatnak, ha a tudományt a napi élet praktikus, könnyen felfogható kérdéseinek fejtegetésével kapcsolják össze.

Ezen Szabad Lyceumon kívül nem volt semmi olyan intézmény, mely a nép művelésére közreműködött volna. Mint első lépést örömmel kell üdvözlünk Szarvason a népkönyvtárt, a melyben az egyszerű ember szellemi képességeihez mértén megírt művek találhatnak helyet, amelyek talán érdeklődéssel fog betüzni az egyszerű földmives, napszámos ember is. A népkönyvtár minden darabjával egy-egy lépést tesz a művelődés és minden könyv, a mely összegyürődve fog viszszerülni a munkától durva kezektől egy-egy határjelző a művelődés terjedésének útján. Örömmel üdvözljük tehát ezen népkönyvtárt azon hitben, hogy a küldött könyvek nem fognak a leveles üveges szekrényekben, hanem mielőbb megindulnak hódító körutjukra!

Képviselőtestületi közgyűlés.

Szarvas község képviselőtestülete szeptember 4-én közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatán alig pár ügy szerepelt, melyek közül csak egyetlenegy, a Salacz József főjegyző nyugdíj ügye volt jelentős. Ezen kérdés fölött hosszabb vita is indult meg, melynek során több felszólalás hangzott el.

A dolog ugyanis úgy áll, hogy

Salacz József nyugdíjazását kérte már pár hónapja s azóta szabadságon van. A vármegyei községjegyző nyugdíjválasztmány augusztus 29-én tartott ülését e tárgyban és elrendelte Salacz József nyugdíjazását, megállapítván az általa kért nyugdíjat. A mint a választmány határozatát meghozta, Ambrus Sándor erről a községi előjáróságot azzal értesítette, hogy Salacz Józsefnek szeptemberi fizetését ne adják ki, mert nyugdíja szeptember elsejétől folyósított. Ennek folytán azután a községi előjáróság meg is tagadta a szeptember havi fizetés kiadását.

Az előjáróság ezen eljárása ellenében Salacz József a képviselőtestülethez fordult előterjesztve, hogy mindaddig, míg nyugdíjazása nem jogerős, fizetéséhez joga van és kérte fizetésének kiutalását. A közgyűlésen e kérelem felett indult meg a vita. A képviselők általában elismerték a kérelem jogosultságát, de egy részük azon indítványt terjesztette elő, hogy tekintettel arra, hogy Salacz József nyugdíját már szeptember havi megkapja, csupán a különbözeti összeg kiutalása határozassék el, amennyivel a nyugdíjösszeg a fizetésnél kisebb. A többség azonban tekintettel Salacz József hosszas, érdemes szolgálatára és tekintettel arra, hogy a kérelem megtagadása esetén a felelősökkel ismét elhalasztatnék a főjegyzői állás betöltése, amely pedig a község érdekében sürgős, azt határozta, hogy a szeptemberi fizetés jogerős bevárása nélkül kiutaltassék.

A községi új hivatalos órák rendjét szeptember végéig jóváhagyta a törvényhatósági bizottság, mit tudomásul vettek.

Végül elhatározta azt a közgyűlés, hogy miután Szarvason az utóbbi időben a gyanus zugkoreszmák nagyon elszaporodtak, előterjesztést tesz a pénzügyigazgatóságához, hogy néhány koreszmárostól, kinek üzlete mint kéteshírű hely ismeretes, az italmérési engedélyt vonja meg és a jövőben az italmérési engedélyeket csak korlátolt számban adja ki.

Ezzel véget ért a rövid lélegzetű közgyűlés.

UJDONSAGOK

— **Köri közgyűlés.** A szarvasi függetlenségi és 48-as olvasóköri vasárnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, melyen köszönetét fejezte ki a földművelésügyi miniszternek a kör részére adományozott 150 kötetes népkönyvtárért. Egyszersmind megalakították a könyvtár használatának szabályzatát is.

— **Lemondás.** Oszterlaud Jenő, községi segédiktató a héten bejelentette hivataláról lemondását s már el is hagyta hivatalát. A lemondás felett a legközelebbi közgyűlés fog határozni.

— **Érettségi vizsgálat.** A helybeli főgimnáziumban f. hó 5-én azaz tegnapi folyt le a pótló szóbeli érettségi vizsgálat, miután előzőleg három napon itt az írásbeliek folytak le. — Különös érdekessége ezen érettséginek az, hogy a kormány által kinevezett képviselők — dr. Eötvényi Nagy Olivér és dr. Pruzsinszky János tanárok — egyike sem jelenhetett meg, Tóth János államtitkár sürgönye alapján a vizsgálat Veres József esperesnek, mint a bányai ág. hitv. ev. egyházkerület Püspöke helyettesének elnöklété mellett folyt le.

— Nagy Isten, hát azt hitted? . . . Most már értem, tudom . . . tört ki az asszonyból az örök kárhózzattal fölért pár hónap minden elcsillított, szívébe fojtott keserve, fájdalom.

Férje a tárcájába nyult s szóltanul adott át neki egy gyürődött levélpapírost, melyről Ilon ezt olvasta „Gyermekeiket felesége ölte meg, az a szépséges, híres pesti leány, mert mind ilyenek azok! S tudja miért? Csak azért, mert féltette az istenadta kis porontytól a saját életét, vagy talán nem is azt, csak az ifjúságát, a szépségét.”

— Hazugság — kiáltott fel Ilon — gyilkos hazugság! — azután nyílt, tiszta tekintettel folytatta — az vagyok, ártatlan vagyok, esküszöm! Ugy szerettem kis angyalunkat imádtam. Nagyon, nagyon szeretem a kis gyermekeket . . . s epedő, beszédes vágygyal borult a férje keblére . . .

— Bocsáss meg édes, tiszta angyalom, bocsáss meg, — rebegte a férfi s hangjában fájó megbánás és édes biztatás rezgett . . . és csókolta a felesége homlokát, arcát, vállát . . . a hoi érte.

gyilkos, ördögi tekintetétől s Béla is mondta többször, hogy egy idő óta nem tud ránézni. Válamit azt sugja nekem, hogy szavát állta az a szivtelen teremtés — emlékszel, mit adott! — s csakugyan ő ölte meg a mi boldogságunkat.

Bubánat szomorúság vesz körül, csak az vigasztal, hogy én nem érdemeltem.

Turbékoló kis gerléink elpusztultak — egyönk sem etette; udvarunkban a virágok elhervadtak, senki sem ápolta, senki sem öntözte . . .

Elmentem volna innen régen, hozzád, vagy elbujtam volna bárhová a nagy világba, csak ne kötne ide az a kis sirhalom s a nagy szerelem . . . mert szerettem Bélát most is, úgy mint az első napon.

Odakünn busan zognak a harangok . . . szegény munkás párt temetnek, a párt ütötte oda őket. Ők már boldogok. Zugjátok, zugjátok csak, harangok, olyan édes nekem a zugástok . . .

Ne jöjj el mamám, ne jöjj.

Ölel, csókol szerencsétlen leányod Ilona.

U. i. Az eltemetett munkáspárnak egy kis árvája maradt, a takarítónénk hozta ide; gyönyörű kis gyermek, most kezd gügyögni s annyira hasonlít a mi elköltözött kis angyalunkhoz. Az aranyzóke feje . . . a nefelejtiskék szemei . . . mintha csak őt látnám. Itt fogom s ha Béla engedi, fölnevelem, legalább nem leszek oly egyedül.

IV.

Bathó Béla éppen akkor ért haza, szomorú, lehorgasztott fővel, mint rendesen, mikor felesége elkészült a kis árva felöltöztetésével.

— Éppen ilyen volt a mi kis angyalunknak a szőszke fejecskéje, a nefelejtiskék szemei — csókolta, becézte az asszony a kapálódzó kis porontyot, — észre sem véve, hogy férje már percek óta nézi az üvegajtón keresztül.

Bathó Béla hevesen tárta fel az ajtót, arca kiderült s hangja mély megindulástól remegett:

— Te asszony . . . Ilonkám, hiszen te ártatlan vagy, te — nem ölted meg a gyermekünket!

— **Tüzek.** Vasárnap Král János tanyáján egy kazal szalma ismeretlen okokból kigyuladt és leégett. Biztosítva nem volt. — Hétfőn délután Büngösi Géza padlásán gyuladt ki az ott levő mindenféle lom, de a tűzoltóság gyorsan kivonult és eloltotta, mielőtt nagyobb baj származott volna.

— **Beiratás.** A községi iparostanonciskolába szept. 6-án és 13-án délután 2—4-ig lehet beiratkozni. A kellemetlenség kikerülése végett felszólították a mesterek, hogy tanoncikat a jelzett időben pontosan irassák be. igazgatóság.

— **Talált dolgok.** A szarvasi postahivatal helyiségében egy esernyőt és egy könyvet „A választói jog” címmel írta dr. Halász Caesár, találtak, melyeket igazolt tulajdonosa a postahivatal főnökénél átveheti.

— **Köszönetnyilvánítás.** A szarvasi ág. h. ev. főgimnázium Tek. Igazgatósága az idei szünet alatt szíves volt tornatermém rendelkezésünkre bocsátani a miért ez uttal mondunk hálás köszönetet. A szarvasi tornázó ifjuság nevében: Grünvald Arpád.

— **Beiratkozás.** Ma van főgimnáziumunkban a beiratkozás utolsó napja. Az eddig beírt tanulók száma 365. van remény, hogy a létszám eléri a tavalyit.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Tanczer Albert szarvasi borbélyt nagyon elkeserítette ez a kutya élet és pénteken szájába lőtt. Sebesülése életveszélyes, a golyót még nem sikerült az orvosoknak kivenni, a gyula közkórházba szállították.

— **Tanévnyitás.** Főgimnáziumunk holnap nyitja meg a tanévet a tornacsarnok-

V.

Kunegyháza, jún. 17.

Edes mamánk!

Jöjj! Jöjj! Jöjj!

Ilonka. Béla.

A következő tavasz a fészektatarozás, virágültetés, gerlenevelés — az édes sejtelenke ideje volt, a második s az utánajövő — az édes, édes valóság. Megint virágba borult a Bathóék udvara, az eresz alatt gerle játszott, csokolódozott a párjával a gyöppadon Bathó Béla az édes kis feleségével . . .

Közelükbea kedves gügyögés hallatszott s a fehérek ibolyák, piroskék jácintok, tarka tulipánok közül két aranyos kis gyermekfej látszott ki, az egyik egészen a másikkal csak éppen a ragyogó, nefejejskék szemei . . .

(vége.)

ban. — Mocsikóyi József igazgató megnyitja után dr. Nemes Béla, értekezleti jegyző olvassa föl és magyarázza a fegyelmi törvények; majd Láng János tanár tart felolvasást. Ez iskolai ünnepélyre, mely reggel 9 órakor veszi kezdetét, a tanügybarátokat, szülőket és azok helyetteseit ez uton hívja meg az intézet.

— **Tilos az átjárás** A vasuti pálya mellett látható ilyen feliratokat nem nagy tiszteletben tart a nép, sőt az utóbbi időben a szarvasi és kondorosi határban rendszerre vált, hogy a vasuti pályatestet használják gyalogutnak. Mivel ez a törvény szerint tilos és többször a vonatok késését okozza, a főszolgabírósg felhívta az előljáróságokat, hogy figyelmeztessék a népet, hogy tartózkodják ettől.

— **Automobil járat.** Többször írunk róla, hogy a Westinghouse automobil gyár Békésmegyében rendszeres automobil járatokat óhajt indítani, még pedig egyik utirány lenne Gyulától Füzesgyarmatig a másik Gyula Csaba-Kondoros - Szarvas - Békésszentandrás-Ócsöd-Kunszentmárton. Mindkettőn két-két automobil melne naponta. A gyár vezetősége már előterjesztette a költségvetést, kimutatva a járatok jövedelmezőségét, de a hiba az a dologban, hogy csak úgy indítják meg az autókat, ha az érdekelt községek a befektetéshez szükséges egész tőkét hozzájárulásból fedezik. Ilyesformán pedig valószínűleg nehezen fog az ügy menni.

— **Egy leány dallási örülete.** Érdekes vendége volt a csabai rendőrségnek egy 14 éves örült leány személyében. Szerdán délután ugyanis egy előkelő uri család üzent a rendőrségre, hogy családjukon, Novák Ilonán, teljes erővel kitört a dallási örület. Egyre az kiabálja, hogy őneki vasárnap prédikációt kell tartani s hogy felmegy az angyalokhoz, akik betanítják az elmondandó prédikációra. Majd pedig letépte magáról ruháját mezitelenül szaladgált az udvaron. Csakhamar megjelentek a rendőrök s nagy nehezen, ígéretekkel tudták csab behozni a rendőrségre, ahonnan a gyulai közkórházba lett szállítva. A rendőrségen az örült leány előadta, hogy van egy 30—40 tagból álló felekezetök, akik reszketősöknek hívják magukat. Van egy ház, ahol összegyűlnek, itt a földre fekszenek, egymásról a ruhát tépik s addig ütik a testüket, meg él nem ájulnak.

— **Olcso szappan** csak a jó tiszta szappan. A legjobb a „Schicht” cég „szarvas” jegyű szappana, s ennél fogva a legolcsóbb is. Most, mikor a drágaság korszakát éljük, különösen kellene a háziasszonyoknak arra ügyelniük, hogy jó, tiszta szappant kapjanak különben még egyszer annyit használnak el és tönkreteszik fehérműjüket. Schicht „Szarvas” jegyű szappanával való egyszeri bedörzsölés felér közönséges szappannal való kétszeri bedörzsölésnek. Schicht „szarvas” jegyű szappana tisztaságáért 25.000 koronával kezeskedik. Valódi csak a „Schicht” névvel.

— **A téglagyártás** hazánkban elsőrendű iparrá fejlődött ki és a mikor téglagyártásról van szó, mindenképp az előnyösen ismert Bohn-féle hatalmas ipartelepéről kell megemlékezni, melyek a tulajdonosok szorgalma és szakavatottsága folytán a monarchia legnagyobb telepévé fejlődtek ki. A most Békéscsabán létesítendő új teleppel a cég hatáskörét ismét megnagyobította.

Színház.

A szezon második hetére örömmel jelenthetjük, hogy közönségünk fokozott érdeklődéssel viseltetik a színjelöladások iránt. A „főszezon” elérkezével immár csaknem teljes a szintársulat tagjainak névsora, — egyedül Fedli Boriska, a soubrett primadonna van még távol, kit mint a színügyi bizottság előtt dr. Farkas Ferenc igazgató igazolta, betegsége tart vissza a megjelenést, de e hét folyamán valószínűleg már ő is megjön.

Nem tartjuk feladatunknak a túlzott dicsőítő reklamározást, de midőn jelentésünket a színi szezon második hetéről megtesszük, teljes objektivitással konstatálhatjuk, hogy a szintársulat tökéletesen megfelelhet a legfokozottabb igényeknek, mit szarvasi színpad irányában támasztani lehetséges. Teljesen szánálva van ez idén azon a mult évben gyakran panasztolt hiány, hogy a megfelelő főszereplők mellől hiányzott a megfelelő segéd színészek és színésznők sora. Általánosságban elmondhatjuk, hogy nemcsak a nagyobb szerepek, de a kisebb epizódalakok is olyan kezekben vannak, hogy az előadások sikere biztosítva van. És különösen jól eséssel vesszük észre, hogy ezt közönségünk kellőképpen méltányolja is az előadások emelkedett niveaujához méltó színpártolást tanúsítva.

Heltai Jenőnek Budapesten nagy sikert elért bohózata Bernátot szombat este eléggé megtelt nézőtér előtt került színre. Tudvalevőleg Heltai minden esztendőben gyárt legalább egy ilyen specialis budapesti izü bohózatot, mely azután élél egy vagy két esztendeig. Az előadás különben jó volt. F. Szalontai Ferike, Markovics Margit, Nagy Imre, Herceg Jenő és az ezen estén bemutatkozott Gere Zsiga voltak azok, akik kitűntek, de a kisebb szerepek előadói is teljesen megfeleltek feladatuknak.

Vasárnap este Lotti ezredeseit támasztották fel a feledés sirjából. Barna Mariska Lotti szerepében igyekezett hatást elérni, mellette Halász Ilonka tünt fel, tanujelét adva e kisebb szerepben is tehetségének. A rajab szere-

pét B. Szabó József szokott sikerrel adta elő, Szigethy Andor pedig, ki kétségtelenül egyike a legtehetségesebb és legszorgalmasabb színészeinek Darentry Tom szerepében áratott sikert, Megfelelő partnere volt Nagy Imre. Tetszett Gere Zsiga is Barley szerepében.

Hétfőn Földes Imre drámája került színre. A Császár katonái határozott iránydráma, az osztrák-magyar. illetve tényleg osztrák és névleg közös hadseregben uralkodó exkluzív szellemet, a szolgálai alázatosságba csapó fejelemet, a polgárság minden eszméjétől elzárkózást, az államban uralkodni óhajtó külön államot támadja a szerző igen érdekesen és hatásosan. Céljának elérésére nem holmi magyarfaló, szivtelen, vad katonát mutat be, hanem két rokonszenves magyar tisztet, a kik egyikének érző szive, másikának tiszta kötelességtudó becsületes jelleme tárul elénk. És az eredmény egyiknek várfogság, másiknak revolvergolyó. A dráma célja igazolni, hogy az osztrák-magyar hadseregben az a tiszt, ki nem gép, nem érzéketlen eszköze a vaskalapos felsőbbbségnek. kinek van esze és szive, csak várfogságot, vagy öngyilkos golyót érhet el, mert az ott uralkodó szellem tönkre teszi. Az előadás kitünő volt; a rendezés kiváló, minden részletében pontos. A szereplők egytől egyig átértékelték és átértették szerepüket. A sikernek oroszán részét Herceg Jenő vette ki, az érző szívét szatirikus könyedség alá rejtő Joász főhadnagynak mesteri alakításával. Mellette egyenlő sorban áll Könyves Jenő, ki Szilassy kapitányt adta. Farkas Ferencről is régen láttunk olyan jó alakítást, a milyent ez estén Keller hadnagy szerepében nyújtott. Markovics Margit Koródy Erzsébetjében nem láttuk a nagy lelki küzdelmet, melylyel a Szilassy iránt érzett szerelmét legyőzi a polgártársai iránti együttérzés. A többi szereplőket egyenként nem soroljuk fel, bár ez estén valamennyi egyformán kiérdemelte a legteljesebb elismerést.

Turcsányi Olgának, a budapesti Király színház szubrettjének vendégszereplése alkalmával kedden bérlet-szünetben megismételték a Báلكirálynő előadását. Természetes, hogy bérlet-szünetben, második előadásra már nem jutott a színházlátogató közönségből annyi, hogy megtelt volna a színház és így félg üres páholysor és nézőtér előtt folyt le az előadás. A vendégszereplő művésznőről részletesen véleményt mondani fölöslegesnek tartjuk; sikere tökéletes volt, különösen a második felvonásban. B. Szabó József ez estén sokkal nagyobb sikert aratott úgy éne-

kével, mint játékaival, mint az első előadáson. Egészen őszintén szólva azonban nem hisszük, hogy egy herceg olyankor beszéljen, a mikor a theás bögre a száján van. B. Szabó igazi művész, művészete megszerzi a kellő sikert, felesleges neki az ilyen karzati derűtséget provokáló trükkök használata. A többi szereplők épen úgy, mint az első előadáson megfeleltek a várakozásnak.

Turcsányi Olga második vendégszereplésére a Vig özvegy szerdai előadásán ismét kikerült a tábla a nézőtér ajtajára hirdelve, hogy az előadásra minden jegy elfogyott. Az előadás meg is érdemelte a nagy látogatottságot. Turcsányi remekelt a címszerepben, a zsufolt nézőtérrel egyik tapsvihar a másikat követte. Ez estén mutatkozott be Tóth József, a társulat új tenoristája, kellemes, tiszta csengésű hangjával igen rokonszenves fogadtatásra találva. Danilót B. Szabó József adta kifogástalanul, csupán táncban nem méltó partnere Turcsányinak. Általában az előadásnak hiánya volt a táncok kevésbé sikerült volta, a mi különösen a harmadik felvonásban tűnt fel, hol Barna Mariska és két társnőjének tánca csaknem teljesen csődöt mondott. Egyébként Barna Mariska — eltekintve hangja gyengeségétől — Valencienne szerepében meglehetősen tet-szésztt nyert. A kisebb szerepek vívőire csak az a megjegyzésünk, hogy mikor az első szereplőnek jelenete folyik, nem illik cirkuszi bohóckodással a karzati tapsokra utazva elvonni attól a figyelmet, — szép dolog az igyekezet, de a kis szerepből nagyot csinálni így még sem helyén való.

Szeptember harmadikán a Gyermek, Abonyi Árpád színműve tökéletes előadásban került színre. Könyves Jenő és Szigethy Andor remek alakításokat mutattak be. Könyves a jellemfestésnek virtuozsa gyönyörűen tárta elénk Radák őrnagy alakját, Szigethy pedig Ujlaky György kadet alakításával, a könyelmű, de romlatlan jó szivű kis katonára személyesítésével valóságos elragadta közönségét. Hasonlóképen sikerült Gere Zsiga Kindermann kapitánya, a szolgálati és magánélet kellemetlenségeiben elkeseredett, ideges, vad katonára alakja. Özvegy Ujlakinét Szilágyi Berta adta, mindenben méltó maradván az egész előadás kitünő ensemb-léjéhez, különösen Könyvessel való páros jelenetében excellálva. Janka kisebb szerepét Markovics Margit művészi tökélylyel, teljes sikerrel alakította és különösen az első felvonásban nagy tetszésztt aratott. Leontint elég sikerülten Halász Ilonka adta.

A mérsékelt helyáru pénteki elő-

adásra Herceg Ferenc vigjátéka az örök-szép Gyurkovics lányok került sorra. Halász Ilonka adta Mici szerepét, amely talán a magyar irodalom leghálásabb naiva szerepe. Halász Ilonka meg is felelt ezen szerepnek és általános tetszésztt aratott. Horkai Feri már gyengébb személyesítőre talált B. Szabó Józsefben, ki a baritonista köréből ez este kirándulást tett egy vérbeli bonviván szerepre, nem tulságos sikerrel. Gere Zsiga, Markovics Margit, Farkas Ferenc, Szalontai Ferike, Rózsahegy Sári és akit első helyen kellett volna említenünk Szigethy Andor megfeleltek feladatuknak, de az egész előadás azért vontatott, a rendezés rossz volt és az egész siker a mérsékelt helyáruknak megfelelő mérsékelt igényeket is igen mérsékeltelen elégitette ki.

Piaczi áruk.

1908. szept. hó 4-én

	frt.	kr.
Ó Buza piros	10	70
Uj Buza	10	50
Mercantil uj buza	10	65
Sárgás buza	10	60
Üszkös buza	9	80
Árpa	7	00
Zab	7	20
Köles	5	10
Morzsolts tengeri	7	30
Luczerna mag prima	53	00
Hizott sertés		45

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1908. május 1-től. —

Mezőtur	ind. é.	2 29 n.	12:15 n.	5:40
Szarvas	érk.	3 15 "	1:03 é.	6:28
	ind.	3 27 "	1:27 "	6:38
Kisszénás	érk.	4 14 "	2:12 "	7:25
Orosháza	érk.	5 35 "	3:26 "	8:40
Mezőhegyes	érk.	7 55 "	5:40 "	—
Mezőhegyes	ind.	—	9:18 "	—
Orosháza	ind. é.	5 55 "	11:17 "	6:07
Kisszénás	érk. n.	7 18 "	12:29 "	7:16
Szarvas	érk.	8 24 "	1:26 "	8:13
	ind.	8 44 "	1 44 "	8:23
Mezőtur	érk.	9 30 "	2 30 "	9:10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é = éjjelt, n. = nappalt jelent.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség előljárósága részéről alólirottak közhírré teszik, Ó. es. és kir. apostoli Felsége f. évi augusztus hó 10-én Ischlben kelt legfelsőbb rendeletével azon harcosoknak, akik Ó legfelségesebb személyével gróf Radeckzy tábornagy vezérlete alatt az 1848-iki hadjáratot [Olaszországban végig küzdötték, avagy ezen hadjárat valamelyik ütközetében részt vettek, a katonai jubileumi keresztét -- rang és állásra való tekintet nélkül -- adományozza legfelsőbb kitüntetésképen.

Felhívjuk azon egyéneket kik fentjelzett jubileumi érdemkeresztre igényt tartanak, hogy abbeli szándékukat az arra vonatkozó okmányokkal, vagy ha okmányaik nem volnának meg, tanuikkal alólírott jegyző hivatalos helyiségében folyó évi szeptember hó 14-éig okvetlen jelentsék be.

Szarvason, 1908. évi szeptember hó 3-án.

Az előjáróság nevében:
Jeszenszky, Demesák,
jegyző. h. bíró.

Felhívás.

Szarvas nagyközség előjárósága részéről alólírottak ezennel felhívjuk az ovoda köteles gyermekek szülőit, hogy az 1903. szeptember hó 1-től — 1905 szeptember hó 1-ig született illetve 3—5 év közötti ovoda köteles gyermekeiket f. évi szeptember hó 7—12 közötti napokon annál is inkább beirassák, miután ezen felhívásra már intésül tekintetik, és a fenti határidő alatt be nem iratkozott gyermekek szülői a törvény értelmében a legszigorubbán fognak büntetetténi.

Különösen felhívjuk a szülők figyelmét hogy ezentul az ovodába való beiratásra külön figyelmeztetve vagy felhiva idézés által nem lesznek, tehát azon körülmény hogy felhívást nem kaptak, a bírság kirovásánál figyelembe nem fog vétetni.

Szarvason, 1908. évi augusztus hó 12.

Az előjáróság nevében:
JESZENSZKY, KOVÁCS,
jegyző, bíró.

Hirdetmény.

Alólírott Szarvas nagyközség előjárósága ezennel közhírré teszi, miszerint azok a szőlősgazdák, akik a borital adóra vonatkozó 1892: XV. t. c. 3. §-a szerint szesz italok kimérésével vagy kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, nyílt községekben abban a kedvezményben részesülnek, hogy a saját termésű boraiktól házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében bor után 6 kor. 70 fillért, bormust és szőlőcefre után pedig 5 kor. 04 fillér adót fizetnek.

A kik tehát a házi fogyasztás számára biztosított kedvezményre igényt tartanak, azt f. évi szeptember hó 15-éig, illetve ha a szüret előbb kezdődne, még a szüret kezdetéig a községi előjáróságnál bejelentés előszóval teendő meg, melyben megjelendő a szőlőbirtok terjedelme, a házi fogyasztásra szánt bor évi átlagos mennyisége a termés mennyisége és a nagyban (50 literen felüli) való eladásra szánt bor mennyisége hektoliterekben kifejezve.

Szarvas, 1908. évi augusztus hó 15-én.

Jeszenszky, s. k. Kovács, s. k.
h. főjegyző. bíró.

Felhívás.

Szarvas nagyközség előjárósága részéről alólírottak ezennel felhívják az iskola köteles gyermekek szülőit, hogy az 1902 szeptember hó 1-től 1894 szeptember hó 1-ig született, illetve a 6—14 év közötti iskola köteles gyermekeiket folyó évi szeptember hó 7—12 közötti napokon annál is inkább beirassák, miután ezen felhívás már intésül tekintetik, és a fenti határidő alatt be nem iratkozott gyermekek szülői a törvény értelmében a legszigorubbán fognak büntetetténi.

Különösen felhívjuk a szülők figyelmét, hogy ezentul az iskolába való beiratásra külön figyelmeztetve vagy idézés által felhiva nem lesznek tehát azon körülmény hogy felhívást nem kaptak, a bírság kirovásánál figyelembe nem fog vétetni.

Szarvason, 1908. évi július hó 30.

Az előjáróság nevében:
JESZENSZKY, ROSZIK,
jegyző. bíró.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség alólírott előjárói az 1886: XXII. t. c. 125. §-ának rendelkezéséhez képest ezennel közhírré teszi, hogy az 1909. évre összeállított községi közpénztár, kórház és ápolási alap, közművelődési alap, és közmunka alap pénztár költségvetési előirányzata a folyó év augusztus hó 24-től szeptember hó 7-ig bezárólag terjedő 15 napon át a község házában közzemlére van kitéve

Ezen költségeloirányzat a községi számvevőnél a hivatalos órák alatt megtekinthető s az ellen az észrevételek a fenti határidőn belül beadhatók.

Szarvas, 1908. évi augusztus hó 20-án.
JESZENSZKY, s. k. KOVÁCS, s. k.
h. főjegyző. bíró.

Árverési hirdetmény

A Békésszentandrás Takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy 36, 94, 226, 261, 266, 275, 279, 296, 302, 335, 348, 395 és

411 számú 1908. július 1-ig meg nem hosszabított kéziralog fedezetül letett értékpapír, arany és ezüst tárgyak az intézet szarvasi fióktelepének helyiségében f. év szeptember hó 9-én délután 3 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

Békésszentandrás, 1908. augusztus hó 29.

A békésszentandrás
takarékpénztár r.-t.
igazgatósága

Gyemegye szőlő

azonnali fogyasztásra kilonként 16 kr.

kapható *Köszegi Mihály*nál.

Kiadó lakás.

A Kossuth-utczában fekvő (I. 21.) Kovács család házában több lakás kiadó. Bérbe venni szándékozók jelentkezzenek Scholtz Gyula ev. lelkésznel. Esetleg eladó.

C S A I Ó.

dik, ha nem nálam szerzi be **iskolakönyveit és írószereit**, mert oly olcsón sehol nem szerzhetheti be, mint **SÁMUEL ADOLF** könyv- és papírkereskedésében Szarvason.

NE HALLGASSON

hangzatos reklámokra, mert 28 éve fennálló **könyv-, papir- és írószerek kereskedésében** pontos és megbízható kiszolgálásra talál. **SÁMUEL ADOLF.**

Csemege szőlő eladás.

Ponyiczky János I. kerület Vajda Péter-utca 103. számú házában kiváló minőségű csemege szőlő kapható.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönségét, hogy férfi-szabó üzletemet a Hitelbank épületéből saját házában

Deák Ferencz-utca 161. szám alá helyeztem át.

A n. é közönség szives pártfogását kéri. Kiváló tisztelettel

Polónyi József,
férfi-szabó.

3-3

Kiadó lakás.

Szarvason, az izrael, hitközség tulajdonát képező háza (Vak-utca 1319.) folyó évi szeptember 1-én bérebe kiadó. A bérelni szándékozók az elnökségnél jelentkezzenek.

Eladó butorok.

Elköltözés miatt 3 szobabutor új zongora eladó. Értekezni Schreiber Vilmosnál

Jutányos koszt
PESTI LAJOS
vendéglősnél.

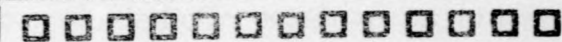
Tisztasága **30.000** koronával szavatolják.

A konyhában és házbán

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schick szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségeltetik.

Globin

a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

Egyedüli gyáros Fritz Schulz jun. részvénytárs. Lipcse és Eger.

Eladó föld.

Özv. Moravesik Józsefné mezőteri földjéből 62 hold örökáron eladó az egyik tábla 28 kis hold, a melyiken 9 hold tavalyi és idei herés van; a másik tábla 34 hold. Továbbá Mótó-zugban 110 □-ö! dinnye-föld örökáron eladó. 3-3

Eladó, vagy esetleg

bérbé adó szabadkézből azonnai a Kényes-utcában levő 119. számú Mocskónyi Ágost-féle ház, mely 325 négyzetöles telken áll s melyben 3 lakó szoba egy nagy kamara foglaltatik. A mellék épületben szintén egy kamrák használható helyiség, szin és ól található. Tágas udvar és konyha kert gyümölcsfákkal. Bővebb felvilágosítással szolgál **Mocskónyi József** gimnáziumi igazgató-tanár.

Özv. Pataki Jánosnének egy jó forgalmú üzlet és pálinka ki-méréssei együtt betegség miatt kiadó esetleg eladó.

3-3

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

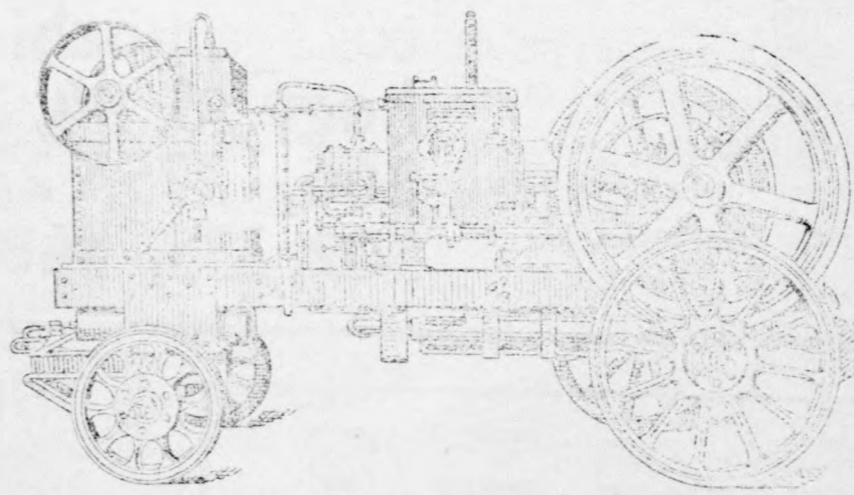
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes aczél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Eredeti „Otto” benzin-motorok cséplési célra

Saját műhely
IX. Mester-utca 81 sz.

Saját műhely
IX. Mester-utca 31 sz.

továbbá Benzin-, Petrolin-, Légszesz és szivógáz-motorok faszén, antracit és kokszt tüzelésre 1-1500 lóerőig.

LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci-körút 59.

Bakay Gézának

a Gróf Csáky utcai háza haszonbérbe kiadó 10 szobával, 2 konyhával, 4 pincével, éleskamrával, fürdő szobával — kocsiszin és istálló magár 2 udvarral. A décsi 86 hold tanya földje és a maczóban 2600 □-öl szőlője örökáron apró parcellákban is eladó — szőlőnek ideji termése külön is megvehető, ugy 14 hold feles tengeri láboni termése, azonkívül 20 hektóiter bora 50 literenként, az összes gazdasági felszerelés is felaprózott része 14 kocsiával eladó. Bővebbet megtudni a tulajdonosnál a Csáki-utcai lakásán.

Hitelbank és Szarvasi takarékpénztár részvények eladók.

Értekezhetni lehet Bakay Gézánál.

Elvállalok mindenféle épület és ablak üvegezést.

Ujítás a világítás terén

Gasolin lámpák. 100 gyertyafény.

Nem kell semmiféle bevezetés, pótolja a villanyvilágítást. A legolcsóbb és a legszebb kivitelben. Megtekintendő nálam.

Legújabb találmány! „Kroúos égők“

minden köréggő lámpára alkalmazható, 80—90 gyertya fényvel 16 óránként 1 liter petroleum fogyasztással. Lakások részére a legszebb világítás.

Továbbá ajánlom a n. é. közönség részére dusan felszerelt *üveg porcellán, tükör, képkeret, hajlitott székek s mindenféle lámpákból álló raktáramat.*

Gross Sándor.

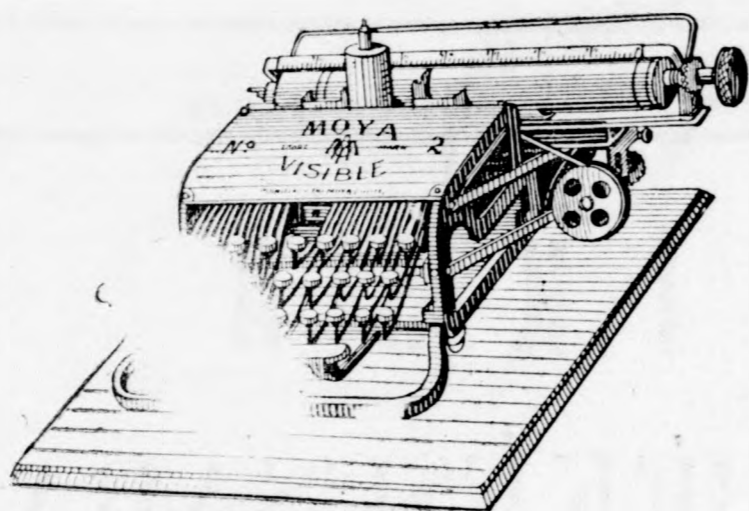
Szarvas, Kossuth-tér.

Megérkeztek a legjobb minőségű befestes üvegek.

Elvállalok mindennemű képkerekezést a legújabb s legdiszesebb keretekben

Lakatalmokra edényi kölcsönzők mérsékelt árban.

Már nem drága az írógép!

5-36

„MOYA“ elsőrendű írógép csak

200 korona.

Csekély részletfizetésre 20 százalékkal drágább. Látható írás, erős bilengyűkkel, a legfinomabb angol acélból. Az angol ipar remeke. Mindenki egy napi gyakorlat után feltűnő gyorsan ír rajta. Irodáknak, hivataloknak, kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen.

Kivánatra utazónk által eredetileg bemutatjuk. Kezelés egyszerű. Nem romlik. 3 évi jótállás.

Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat írógép-osztálya
Budapest, VII., Dembinszky-utca 28.

Nem kell többé gyufa se gyertya a házban!

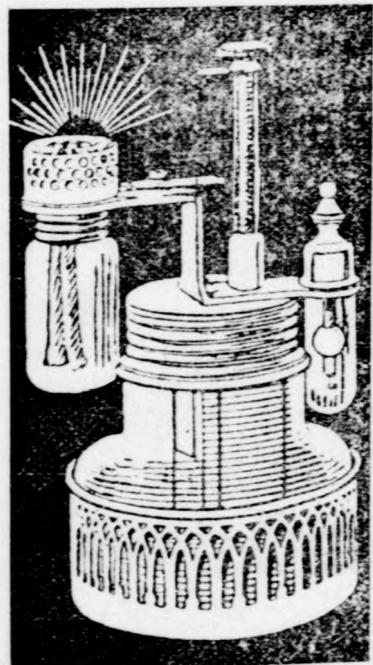
Világszabadalom!

„VIKTORIA“ villamos öngyújtó készülék! Disze minden asztalnak! Éjjeli lámpa helyett is használható! Egy nyomás által megvilágítja a szobát! Csak egyszer egy évben kell megtölteni. A beleváló sav 50 fillérért mindenütt kapható, de mi is küldhetjük!

Elegáns nikkelezett kivitelben 8 kor. utánvét mellett küldi a „Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat“

Budapest, VII., Dembinszky utca 28. szám.

Viszont elárúsítóknak nagy kedvezmény. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Itt a nyár kibujnak a szeplők !!!

Hogy azt elkerülje, hogy arcborét bársony sima üdévé varázsolja, használja

a **Pálma crèmet,**

vagy a Dr. Spitzer arc- és kézkenőcsét.

K a p h a t ó

Medveczky Utóda gyógyszertárában, Szarvason.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

== NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA ==

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
a szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYARAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

== 50 millió évi gyártás ==

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő-
cserepek. Legelőkelőbb legszebb tetőzet. —

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve. 7—10

Nagykikindai gyártmány
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-
cserep 272. szám.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedő cserep
253. sz.

R E I S Z M I K S A

BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- és diszitóműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz. Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.